

MEDLEMSBLAD

Nr. 174

September 2022

Larsmoen.

Carelius Larsmon sto for oppføring av så å si alle hus på garden Larsmoen i løpet av 1880-tallet. Han var en driftig kar som gjorde seg bemerket i landbruk og økonomi – og ikke minst i politikken, både som ordfører og stortingsrepresentant. Les mer om Larsmon side 11.

Innhold

Nytt fra laget	2
Trafikken på Varalden	5
Grensemødrene	8
Carelius Larsmon	11
Konfirmanter 1972	15
Kåre Solvin forteller	19
Portrettet	24
Soikkainen og Porkka	25
Nytt fra Skogfinsk Museum	29
Austmarka-nytt	30
Finnskoghumor	31

Nytt fra laget

Nye medlemmer

Åge Høegh, Nedre Eggedal. Bente Gaalaas, Kongsvinger. Kristin Berthelsen, Kongsvinger. May Fagernes, Austmarka. Lotte Hofossbråten, Kongsvinger. Solveig Hofossbråten, Kongsvinger.

Gaver til laget

Fra Anja og Thomas på Vikar: Tre tømmerstokker av malmfuru. Fra Klara og Erik Skarnes: Sofaputer. Fra Bjørn Strandseter: Benkeplate til Orala. Fra Randi Vestli: Barberkniv, to bordlamper (parafin), to Isicola flasker, gamle briller i etui, veggklokke, symaskin, sparegris, Sølvsuper radio, skrivemaskin, innrammet kart over Haakerud skog 1878. Siden 2018 har laget mottatt vel 80 gjenstander fra Randi og Roald Vestli. Hjertelig takk for gavene.

Prosjekter på Tunet

Det er sendt søknad til kommunen om å få sette opp båthus ved siden av badstua. Svaret derfra er at vi helst bør flytte dit et gammelt hus i stedet for å bygge nytt.

Kiosken er sterkt preget av alder og slitasje, så her arbeides det med andre løsninger.

Badstubading

Lørdag 24. september kl. 15.30 starter badesesongen i røykbadstua på Tunet. Videre badedager i år blir 29. oktober, 26. november og 17. desember.

Stor sommertrafikk i Orala

Årets sommer i Orala har vært den best besøkte som venneforeningen har opplevd. Det har vært vertskap på torpet hver helg i sommer, og det er grunn til å takke for trivelige besøk og hyggelige samtaler. Gjestene er bydd på kaffe med noe attåt eller forfriskninger. Vi har hatt besøk fra nær sagt alle kanter av Norge, og mange fra Sverige.

Koselig utestund i finværet. Foto: Elin Larsen.

16. juli ble det arrangert visekveld med bortimot 150 tilhørere. 30. juli var det slåttedugnad med nær 30 deltakere, og dette gikk som en lek i finværet. All slåtten ble tørket og senere presset i bunter. Det som ikke ble slått, blir beitet av dyra til Jarl Ramtjernsåsen.

Stor dugnadsiver med hesjinga. Foto: Elin Larsen.

Av andre aktiviteter på Orala i sommer kan nevnes at stien fra Orala til netthuken ved Øyeren er gått opp, og merking og rydding pågår. På saga vår er det skåret materialer som er brukt til hus for sagmotoren. Det er skaffet til veie ca. 2000 takpanner for bruk på stabburet (bua).

Inviterer deg til tundag på Bygdetunet
lørdag 24. september 2022 kl. 11.00-15.00

Noe å selge? Laget på kjøkkenet heime eller "snikkerboa", i hagen, eller også annet du vil andre skal få glede av ved en god handel.

Finn din plass til salgsboden selv, ingen kostnad.

Historielaget selger heimlaga hvitost og prim.

Du får også kjøpt kaffe og vaffel/kringle.

Fra kl.12.00 selger vi "Kølarn`s nistemat"? Kom, se og smak!

Alle våre bygninger på tunet er åpne.

50/60-tallsrommet innbyr til litt nostalgi.

Orala`s venner selger nypoteter og honning.

Kl. 15.30 "Badesesongen" starter i røykbadstua.

Velkommen. Her blir det "heimtriveli".

Kontaktperson: Rolf Amundsen, mobil: 99 39 57 00.

Vi er samtidig en del av "Kul-Tur- festivalen" denne helga.

Gunda Holmby forteller:

Trafikken på Varalden i gamle dager

Det ble fløtet mye tømmer på Varaldskogen. På vinteren ble tømmeret hogget og kjørt ned til sjøen og til åer som rant ut i Varalden. Tømmeret ble tommet, som vi kalte det, det ble merket med spesielle merkeøkser og rullet opp i store velter, og når isen gikk opp om våren, ble tømmeret rullet ut i vannet.

På Varaldsjøen ble tømmeret stengt i bommer som siden ble rodd eller dradd med motorbåt til nordvestenden av sjøen, til utløpet som er Sikåa. Det gikk store tømmerbommer fra den svenske sida av Varalden til Sikåa. For å få tømmeret helt inn til utløpet av sjøen måtte de bruke en flåte som sto på land, denne kaltes spillflåta. Tømmeret i bommene var stengt inne med en lense.

Tømmeret hoper seg opp nederst i Vikeråa. Magne Håkonsen arbeider med å få stokkene ut i Varalden. Foto tilhører Ella Varildengen.

Når bommen kom inn mot damvika, ble lensa festet i land på vestsida av vika, og så ble en wire festet bak på lensa og den andre enden festet til en stor stolpe som sto midt på denne spillflåtan. Wiren ble skrudd rundt av flere mann, og på den måten ble tømmeret presset inn til utløpet av sjøen og ned i Sikåa. Hvis det var vind fra sydøst, gikk tømmeret av seg selv til utløpet.

Når tømmerbommen fra svensklandet kom til Kappusholmen, var det hvile og mat for sliterne. Vi så det røk fra holmen og tok båt og besøkte fløterne (det var mest svensker som hadde den jobben). Vi skravlet og lo og hadde det morsomt. Mannskapet dro av sted før sola rann neste morgen med bommen videre mot Varalddammen. Dammen ble åpnet og tømmeret sluppet igjennom, og sjøen fosses over tømmerstokkene som ble fløtet nedover Sikåa til Møkeren.

Tømmerfløterlag ved Varalden. Fra venstre: Einar Fjeld Lie, Martin Åberg, Einar Mariusen, Edvard Stenbråten, ?, Lauritz Strandseter, Olaf Svartberg, Magne Håkonsen, Ivar Bekken, Herman Åserudseter, Aksel Westby, Hjalmar Strandseter, Ola Bekken.

Ved dammen kom det på et nytt mannskap med lange fløterhaker som passet på at tømmeret ikke satte seg fast på steiner og ved elvebredden. Tømmeret gikk på samme vis på Møkeren som på Varalden. Det ble ført til sagene og skåret til bord og planker som siden ble kjørt med hest og vogn til Åbogen stasjon, derfra til Oslo og utover landet. Nå i våre dager går tømmeret med store lastebiler til sagbrukene. Men å fløte tømmer var ofte et farlig arbeid. En mann fra bygda, Per Sørli, omkom i fossen.

Det var også en annen trafikk på Varaldsjøen i gamle dager. Da gikk det jernbåter, 20 meter lange, med jern fra Sverige til Sikåa. Svensken Mitander hadde et jernverk på svensk side av Varalden, Mitandersfors, og et spikerverk ved Sikåa, Bedafors, som var kalt opp etter hans kone Beda. Alle fastboende ved Sikåa tok navnet Bedafors. Spikersmedene kom fra Holland og Belgien. Det er mange etterkommere i dag etter spikersmedene ved Sikåa, blant andre Brunsell og Høegh.

Mitander bygget en stor, flott herregård på svensk side. Når vi rodde ut til midten av Varaldsjøen, så vi den flotte herregården som lå som et slott opp fra sjøen.

Mitander var godhjertet mot de som trengte hjelp, og han var en flink driftsherre. Han gikk konkurs, og jernverket ble lagt ned. Spigerverket ved Sikåa ble kjøpt av nordmannen John Collett Bredesen. Men Mitander er blitt en sagnskikkelse og lever ennå på folkemunne ved Varalden.

Nå er det ingen trafikk av jernbåter eller tømmerbommer over Varalden. Det sees fiskebåter utpå her og der for å fiske abbor, mort, gjedde og ål. Og om sommeren kjøres det på vannski, og det er turisttrafikk med kanoer fra Sverige over Varalden, Møkeren, Fagernessjøen, Brødbølvassdraget, Utgardsjøen og inn i Sverige. Svenskekongen Carl Gustav var med på en slik tur i 1976.

Grensemødrene

Austmarkas egne syngende husmødre

Av Kai Roger Lindberget

Sankthansaften i 1979 ble det arrangert Austmarka-dag med dans og underholdning i Bergkollparken. Rolf Sandhalla var en av arrangørene og hadde klart å overtale Laila Lindberg, Kari Seter seter, May Britt Lia, Torun Eriksen og Gunhild Nordby til å opptre. Damene hadde allerede sunget litt sammen, men dette ble deres første opptreden for det som skulle bli Grensemødrene.

Grensemødrene tidlig på 1980-tallet. Fra venstre: Laila Olsson, Kari Seter seter, May Britt Lia, Torun Eriksen og Gunhild Nordby.

– Etter opptreden i Bergkollparken fikk vi lyst til å gjøre flere konserter, forteller Laila Lindberg til Historielaget. Vi dannet ei gruppe som vi ga navnet Grensemødrene etter Austmarka-orkesteret Grensegutta som hadde holdt på noen tiår tidligere.

Raskt ble også Rolf Sandhalla og Jens Vestbekken involvert i gruppa for å spille trekkspill. Senere sluttet Jens Vestbekken, og Thore Eriksen kom inn i stedet.

På repertoaret sto både religiøse viser og mer moderne rytmer ifølge en artikkel i Glåmdalen den 27. august 1982. I tillegg fremførte gruppa også egne sanger, og spesielt blir Kari Seter seter trukket fram som dikter og komponist.

Gruppa ble raskt populære i Kongsvinger-distriktet, og oppdragene økte. I samme Glåmdalen-artikkel forteller gruppa litt om disse oppdragene, og hvilken glede det ga dem å få synge for publikum. Spesielt trekker de fram opptredene på alders- og pleiehjem som spesielt givende.

Når journalist Thorbjørn Hæhre i Glåmdalen spør om det snart blir plateutgivelse, så svarer damene at tanken ikke er fremmed, men at det nok er litt langt fram dit enda. De forteller videre at de skal begynne å tippe, og blir det gevinst kunne det være moro å få vært med på en plateinnspilling, en eneste gang i alle fall.

Drømmen om en plateinnspilling ble snart realisert, i april 1983 gikk damene i studio på Brandval for å spille inn sin første kassett.

– Vi spilte inn vår første kassett hos Tore Smestad i hans studio på Brandval, og fikk trykket den opp i femhundre eksemplar, forteller Laila Lindberg. Denne innspillingen finansierte vi selv, fortsetter hun. Kassetten ble ferdig i august 1983 og ble solgt av Grensemødrene på sine konserter.

I samme periode var også damene hos NRK Hedmark for å spille inn seks sanger. Disse sangene ble brukt av NRK Hedmark, men er aldri gitt ut på kassett eller LP for salg.

Ikke før første kassett var ute for salg, var damene igjen i gang med ny innspilling. I mellomtiden hadde Gunhild Nordby sluttet i gruppa, og de var bare fire som sang.

– Vi var med i en sangkonkurranse på Hamar der vi ble nummer to, bak en ung Silje Nergaard som senere har blitt en kjent jazzvokalist, forteller Laila Lindberg. I salen satt Svein Solberg som på den tiden drev et musikkstudio på Hamar. Han tilbød oss kontrakt på å spille inn en kassett i sitt studio.

Denne gangen skulle det trykkes opp 5.000 kassetter, og Grensemødrene fikk med seg austmarkingen Thore Eriksen på trekkspill i studio i tillegg til flere studiomusikere. Den andre kassetten

til Grensemødrene kom ut for salg i slutten av mars 1984. Albumet fikk navnet Grensemødrene og inneholdt blant annet flere selvskrevne låter av både Laila Lindberg, May Britt Lia og Kari Seterseter.

Salget av kassett nummer to gikk såpass bra at Svein Solberg ønsket damene i studio igjen for en ny innspilling. Nå var studioet flyttet til Oslo, og innspillingen startet i 1984 med ambisjoner om å komme i salg i god tid før jul. Denne gangen var også opplaget på 5.000 kassetter, men i tillegg ble det også trykket opp 1.000 LP-er. Albumet fikk navnet På'n igjen og skulle havne i butikkyllene tidlig i desember 1984.

– Dessverre så skjedde det noe under kopieringen av kassetten slik at lyd kvaliteten ble dårlig, forteller Laila Lindberg i dag. Til avisa Glåmdalen den 18. desember 1984 forteller hun også at de som hadde planlagt å gi bort Grensemødrene i julegave nok må finne på noe annet.

Plateutgivelsen På'n igjen fikk et fargerikt og profesjonelt omslag. Bak Laila og May Britt, foran Torun og Kari.

Salget kom derfor ikke ordentlig i gang før på våren 1985. Glåmdalen anmeldte albumet fredag 22. mars 1985. I anmeldelsen får vi vite at fire av albumets låter er egenkomponerte. Glåmdalens anmelder mener også at dette albumet er bedre enn det forrige.

Grensemødrene solgte det meste av sin første utgivelse selv på sine opptredener, de to neste utgivelsene ble også distribuert gjennom butikker og begge solgte omtrent 5.000.

Grensemødrene fortsatte å glede folk med sine konserter langt utover på 1980-tallet. Og selv om det var mange spilleoppdrag i de årene gruppa holdt på, ble det ikke mye rikdom på gruppa forteller Laila Lindberg.

– Vi tok aldri betalt for å spille, det eneste var vel noe kjøregodtgjørelse dersom vi reiste langt for å spille. Det var gleden over å få glede andre med sang som gjorde at vi holdt på, forteller hun.

I et søk i Glåmdalens arkiver i tidsrommet gruppa holdt på, er det utallige annonser og artikler hvor man kan lese at Grensemødrene skal opptre. Det er vanskelig å anslå hvor mange opptredener gruppa gjorde i løpet av disse årene, men at det har vært mange er sikkert, antakelig flere hundretalls

Carelius Larsmon

Av Åge Sørmoen

Den eneste austmarkingen som har sittet på stortinget, er Carelius Pedersen Larsmon. Han var stortingsrepresentant for Venstre fra 1904 til 1908. Larsmon var ordfører i Vinger fra 1898 til 1909. Foruten å være politiker var han en driftig jordbruker og en framsynt foretaksmann som drev eget sagbruk, tømmerhandel og torvproduksjon.

I bladet Slækt og Slekt, nr. 2 1996, har Pål Furuberg en beskrivelse av opphavet og slekta til Carelius som vi tar med her:

Peder Carelius Pedersen Larsmon (1853-1920) var gårdbruker og trelasthandler på Austmarka, i mange år ordfører i Vinger, og stortingsrepresentant for Venstre. I Vinger Bygdebok (III s. 383-385)

står det at Carelius var født 1/3 1853 i Brandval, men ikke noe nærmere om hvor han kom fra. Under Varaldbakken (s.st. s.406) er Carelius nevnt sammen med mora Kjersti Paulsdatter (1821-1902) og hennes mann Peder Johansen fra Øyerberget (1829-1911), og her står det at Carelius var født i Christiania. Notater i familiens eie viser imidlertid at hans far var Per Henriksen Tvangsberget (1832-1892). Dette kan ikke ha vært noen godt skjult hemmelighet, for i boka «Stortinget og Statsrådet 1814-1914» (utgitt 1914 av Tallak Lindstøl) står det «svart på hvitt» (1. bind 2. del, s. 34-35) at Carelius var sønn av «gaardbruker» Peder Henrik Tvangsberget, Grue, og Kjersti Paulsdatter Øieren», og født på Øyern i Brandval (det står riktignok «Øirem»).

Carelius og Hanna Larsmon

Kjerstis far var Pål Persen Räsäinen fra øvre Øyern, som bl.a. er kjent som skolemester og for sin finske brevveksling med C. A. Gottlund. Da Räsäinen døde, overtok Per Mattisen Karvainen fra nedre Øyern denne brevvekslingen. Da han skulle fortelle Gottlund om Räsäinens barn, skrev han i et brev datert Kalnes 30/1 1856: «Den yngste av

jentene til avdøde Räsäinen er på Øyern hos mora, hun har fått barn med den beste og best velbergede som finnes på våre finnskoger, han bor i Tvangsberget, han rår sikkert over 60.000 svenske riksdaler. Om de kommer til å gifte seg, det vet en ikke, det har måttet drøye lenge. Den Tvangsberg-gutten heter Pekka og er av Mulikka-slekta». I et brev fra 1864 forteller Karvainen at Räsäinens yngste datter arbeider som kvinnfolkskredder omkring på Finnskogen.

Carelius finnes ikke blant døpte i kirkebok for Grue og Brandval, men i kirkebok for Oslo Domkirke er han innført som døpt 8. mai 1853, «Peder Carelius», f. 1/3 1853, foreldre «Kirsti Poulsdatter, Pige, Woldgade nr 16, og Ungkarl Bondesønn Peder Henriksen Tvangsberget i Soloer». Faddere var «Sadelmagersvend Christian Wardrum, Skreddersvend Thorvald Johnsen, Gunhild Wardrum og Barnets Moder personlig».

Ved folketellingen 1865 bodde «Petter Carelius Pedersen, 14 aar», hos mora Kjersti Povelsdatte (ugift, 45 år) og mormora Kari Johansdatter (føderådskone, enke, 84 år) på Øyern. 29/9 1867 blir «Karelius Pedersen Øieren» konfirmert i Brandval (her kalles faren bare Peder Henriksen). Året etter, 13/10 1868, gifter Kjersti seg, 47 år gammel, med den åtte år yngre Peder Johansen Øyerberget. Hans mor var fra Tvangsberget, og han var søskenbarn av Carelius' far. Kjersti og Peder (eller Kirsti og Pekka, som de nok kalte hverandre på finsk) flyttet til Varaldbakken på Austmarka, der de ved folketellingen 1875 driver gårdsbruk og handel, Karelius er oppført som deres sønn («hjelper Faderen med Gaardsbruget»), og de har også fire tjenestefolk. Ved folketellingen 1900 hadde Kjersti og Peder fostersønnen Peder Mattisen (Peders brorsønn fra Øyerberget) som senere overtok bruket på Varaldbakken. Ifølge Vinger Bygdebok skal Kjersti og mannen ha snakket finsk sammen, og Carelius må også ha vært av 100% finsk avstamning, og altså av slekten Mulikka.

Født utenfor ekteskap

Som vi ser av Pål Furubergs slektsbeskrivelse var Carelius' mor Kjersti Räsäinen fra Øyern og faren het Peder Henrik Tvangsberget. De var ikke gift. Mora giftet seg etter hvert med Peder Johansen Øyerberget. Han var søskenbarn med faren til Carelius, og gutten ble oppført som sønn av Peder i folketellingen. I 1872 flyttet de til Varaldbakken. Carelius gikk på svensk folkehøyskole.

Giftet seg til Larsmoen

Ikke lenge etter giftet Carelius seg med enka på Larsmoen, Karen Sofie Aaserud. Hun døde allerede i 1880 etter en fødsel der både hun og barnet omkom. Carelius giftet seg deretter med Hanna Løvberget fra Grue Finnskog. Hun hadde arbeidet på Larsmoen noen år. De fikk følgende barn:

1. Karen Elida f. 1886, g. m. Gunnar Johnsrud
2. Harald f. 1887, g. m. Ida Johnsrud
3. Jenny f. 1890
4. Karsten f. 1893
5. Pauline f. 1895, g. m. Arne Ziener Foss, Oslo
6. Mimi f. 1898

På Larsmoen ble det holdt et gjestfritt og åpent hus, og Hanna var viden kjent for sin gjestfrihet og storslagne servering.

Ble motvillig med i politikken

Carelius Larsmon var venstremann – en frisinnet sådan. Han hadde vist stort pågangsmot i det han foretok seg, og han hadde svært gode evner som finansmann. Dette var nok grunnen til at han ble skjøvet helt til topps på Venstres valgliste, og han satt som ordfører i Vinger kommune i 12 år, fra 1897 til 1909.

I denne posisjonen fikk Larsmon utrettet en god del. Kommuneøkonomien var preget av stor gjeld, men det ble snudd til et solid overskudd, og kommunen ervervet også 12.000 mål skog i hans periode. Han kjempet også hardt, sammen med O.A.G. Solberg, for at kommunen skulle få kjøpt Varaldskogen. Men flertallet i herredsstyret var skeptisk, og før de fikk bestemt seg var skogen solgt.

Men Carelius likte seg best når han fikk drive med landbruk og tømmerdrift på Austmarka. Da han ble nominert og valgt til Stortinget i 1910, var dette sterkt imot hans vilje. Han holdt ingen valgtaler og ga heller ingen valglofter. Ved første anledning to år senere frasa han seg gjenvalg.

Stor virksomhet på Larsmoen

Ved siden av viktige politiske verv drev Carelius svært aktivt med landbruk, skogbruk og andre virksomheter. Han eide Larsmoen, Jensmoen og Rinna og hadde over 1000 mål skog. Jordvegen var på 110

mål dyrket og 130 mål hamn. Ved folketellingen i 1875 hadde han 2 hester, 1 okse, 10 kyr, 2 kalver, 16 sauer og 2 griser. Han sådde 7 skjegger rug, 1 tønne bygg, 10 tønner havre og 6 kg grasfrø, og han satte 10 tønner poteter. Han var den første på Austmarka som begynte med sjeviotsau, og han opparbeidet en betydelig besetning av raukoll-fe. Carelius hadde ei tid garveri på garden, og på den store myra nord for garden drev han stor produksjon av torvstrø.

Den største økonomiske omsetning hadde han nok med tømmerdrifta. Han drev ut mye tømmer fra egen skog, og i tillegg var han aktiv som kjøper og selger av tømmer. Han hadde sagbruk ved Hærsjøbrua, og det var blant de mest produktive i bygda. Men 27. juni 1910 ble det brått slutt på den virksomheten. Hele sagbruket brant ned sammen med all trelast som ble produsert i sesongen. Skuren hadde holdt på helt til tre dager i forvegen og var ikke formelt avsluttet. Reglene var slike at saga og materialene ikke kunne assureres mens drifta var i gang. Carelius Larsmon led et tap på 25.000 – 30.000 kroner på denne ulykken – et tap som ville ha vært i millionstørrelse i dag. Som om ikke dette var nok, hadde våningshuset på Jensmoen brent ned et par-tre måneder tidligere!

Konfirmanter i Austmarka kirke 1972

Midtsidene

Første rekke fra venstre: Bente Johnsrud, Kari Bråten, Anne Kristin Møller, Kari Hamre, Gro Skarnes, Heidi Bekken.

Andre rekke: Tore Storfallet, Frank Linnerud, Iris Klarp, Anita Myhrer, Oddvar Rønning, Odd-Finn Østgård, Håvard Lindberg.

Bakre rekke: Erland Wang, Finn Ivar Sandhalla, prest Thorleif Bomann, Reidar Linna, Kjell Haugen.

Hvor ble det av konfirmantene?

Det spesielle og gledelige ved årets 50-årskonfirmanter er at alle fremdeles er i live. De aller fleste er bosatt i distriktet, og vi har etter beste evne prøvd å notere noen data om dem.

Bente Johnsrud: Har arbeidet ved Statistisk Sentralbyrå. Er bosatt på Skotterud.

Kari Bråten: Har arbeidet i tollvesenet og med regnskap. Bosatt på Persmoen ved Åbogen.

Anne Kristin Møller: Har arbeidet ved Statistisk Sentralbyrå og bor på Kongsvinger. Har tre barn.

Kari Hamre: Har arbeidet som renholder. Er bosatt på Austmarka. En datter.

Gro Skarnes: Arbeider på Stantek i Kongsvinger og bor også i Kongsvinger

Heidi Bekken: Arbeider på Statistisk sentralbyrå og bor på Kongsvinger. En datter.

Tore Storfallet: Arbeider ved Felleskjøpet, Skotterud. Bor på Austmarka. To barn.

Frank Linnerud: Arbeider som lastebilsjåfør. Han er bosatt på Sander.

Iris Klarp: Hun er bosatt på Kongsvinger og har to barn.

Anita Myhrer: Hun har hovedsakelig arbeidet med regnskap. Er bosatt på Kongsvinger og har to barn.

Oddvar Rønning: Er ansatt i Statnett, Oslo, og bosatt i Oslo. Han har to barn.

Odd-Finn Østgård: Han arbeider som maskinentreprenør og er bosatt i Brandbu. Han har to barn.

Håvard Lindberg: Har arbeidet ved betongfabrikk på Skedsmo. Han er bosatt på Hokkåsen og har to barn.

Erland Wang: Han har arbeidet som bilmekaniker og er bosatt på Austmarka. Har to barn.

Finn Ivar Sandhalla: Han arbeider som buss-sjåfør og er bosatt på Austmarka. Han har to barn.

Reidar Linna: Han har arbeidet i politiet. Han er bosatt på Kongsvinger og har to barn.

Kjell Haugen: Han er skogsarbeider og bosatt på Austmarka. Han har to barn.

Kåre Bernhard Solvin (f. 1918) forteller

Denne minneoppgaven for eldre skrev Kåre i 1995-96. I dette nr. av bladet tar vi med hans erindringer fra barndommen og fortsetter med beretninger fra ungdom og voksen alder i senere utgaver.

Jeg er eldst av 10 søsken, og da min far Sigvart døde i 1934, bare 43 år gammel, ble det et hardt liv for en som var vel 16 år. Min yngste bror ble født 15/4 1935, altså fem måneder etter at vår far døde.

Bernhard-navnet fikk jeg etter Bernhard Stokke som var lærer ved Brødbøl skole og som leide to små rom i gamlestua i Hagan i annen etasje da jeg ble født, i samme stua som min sønn Jarle er født og hvor min datter Jorid fikk sine første leveår. Den jordmora som hjalp meg til verden, var ei eldre kone, Hedda Øya, Jarles jordmor var fru Jansrud som forløste de fleste av mine søsken, og da på Solvin. Jorid ble født på sjukestua i Eidskog, og da drosjesjåfør Karsten Åsheim spurte Jarle, som da var fire år, om han ville bytte veslejenten mot bilen vi kjørte i, protesterte Jarle vilt.

Min far var også født i Hagan, men da sto våningshuset ca. 80 meter lenger vest på eiendommen.

Min mor var fra Hovilsrud på andre sida av grensen – i Sverige. Hun var født Andersson og het opprinnelig Augusta Emilie, men ble alltid kalt Gussi etter at hun giftet seg med far i 1917.

Og Solvin-navnet var hennes ide. Det kom fra Charlottenberg hvor en av sjefene i Tiedemans tobakkfabrikk het Solvin. Var det muligens et ungdomssvermeri? Hva vet vi? Så ble det som før het Vråna nå til Solvin. Og dit flyttet far, mor og jeg til nytømret hus, antagelig før jul 1918.

Det sto noen gamle hus på garden. Jeg husker så vidt disse husa og at min bestefar Gunerius og en av fars brødre kom med en vandring, en hestevandring som ble lagt ned og som ble brukt som drivkraft til treskinga det året. Jeg antar det måtte være i 1920 eller -21. Jeg husker også at min bestefar slaktet ei ku som het Krona og som jeg tror var

Ungdomsbilder av Gussi og Sigvard. De tilhører Kari Bondeson.

mors medgift fra Sverige. Så husker jeg min bestefars begravelse i februar 1922. en lang rekke med hester og kjøredoninger la av gårde fra Hagan mot Austmarka kirke. Jeg husker spesielt ei fin sluffe som morfar kjørte, den kom senere til Solvin og fikk være lassbærer fra øst for Mobråten med våpen til H.S., mer om dette senere.

Det nye huset på Solvin ble panelt innvendig med panel fra Sverige. Tror leverandøren het Kinnberg.

Noen år senere ble huset også panelt utvendig. Huset var ca. 85 kvadratmeter stort med kjøkken, kammers og en forholdsvis stor og en mindre stue.

Elektrisk strøm kom vel samtidig med at Brødbølfoss begynte sin produksjon av el-kraft. Vi hadde til å begynne med 100 – ett hundre watt. Hvis vi brukte mer, så vippet det. Men denne 'vippe' ble fort ødelagt hvis en lot den vippe, og da kunne en bruke mer enn de 100 watt det ble betalt for. Jeg tror det var ganske allment at folk benyttet seg av det den gang. Det var bare lyspærer på 15 og 25 watt som trengte strøm – noen elektriske apparater var det neppe de første åra etter vi fikk strøm.

Konfirmasjonen til Lars Sixten 1949. Fremste rekke fra venstre: Sylvia, Nora, Lars Sixten, Svea og Gudrun. Bakre rekke: Bjørn, Terje, John, Gussi, Egil og Kåre. Originalbilde tilhører Kari Bondeson.

Søskenflokket økte med åra, og kammerset ble fylt. En Ole Gundersen, eller Ola Våler, som han ble kalt, han kom fra en plass østpå skogen, Våler, og kom til Solvin like etter at vi hadde flyttet fra Hagan. Han var født i 1836 og ble over 90 før han døde på Hov gamleheim. Han lå sammen med oss i kammerset, og han mumlet en 'bønn' hver kveld: «Det gikk to engler rundt vårt hus, den ene hadde en bok i hånden, den andre hadde et ljus». Det er det jeg kan huske, men min eldste søster, Gudrun, mener at det var mer, men husker ikke hva det var.

Jeg tror vi alltid hadde nok sengetøy og kan ikke huske at jeg frøs noen gang i senga. Og halmmadrasser var jo standard i denne tida, det var stor stas når halmen ble skiftet, helst til storhelgene. Da lå vi en tid høyere og mykere.

I 1923 ble det bygget låve med fjøs og et spilltau for hesten som alltid var en selvfølge på Solvin og på de aller fleste småbruk heromkring. Noen år senere ble det bygget stall i tilknytning til låven. I fjøset var det tre kuer til å begynne med, de het Krona, Pärla og Lilja. Min mor var jo

svensk, så kuene måtte ha svenske navn. Det var noen sauer i fjøset, noen høner og en gris ble slaktet høst og vår. Og kalver som kom, ble solgt, noen som gjøkalver, andre som remplinger, de ble foret med magrere kost enn de førstnevnte. Det var mor som hadde alt arbeidet med fjøsstellet, kanskje måtte far bort nattens kumøkk samtidig når han foret hesten tidlig om morgenen, især om vinteren når tømmerkjøring var på gang. Den geskjeften i skogen, pluss litt salg av smør og egg, skaffet penger til det som ikke kunne fås av gården. Det ble avlet framfor alt poteter som var et viktig matprodukt i den tida. Og det ble sådd hvete, havre og høstrug. Mye av havren gikk til hestefor om vinteren. Det var slitsomt å være gamp den gang, så god foring måtte til.

Men etter turene til mølla og Adolf Møller ble det både skremjøl, grovt rugmjøl og hvetemjøl. Flesk og nævagraut var vanlig kost, især når far kom heim fra skogen og hadde hentet to tønner med vann fra brønnen som lå i skogkanten ca. 100 meter fra fjøset. Jeg husker så godt det nedisete slaen med de to tønnene på. Jeg måtte jo sjøl overta vasskjøringa etter fars død. Noe slikt som innlagt vann var det ikke på Solvin før etter krigen.. og selvsagt utedo nede ved fjøsveggen. Til og med en 4-seters! Og toalettpapiret var som oftest Indlandsposten og annet papir med trykksverte på. Dette var jo likt for de fleste.

Mor var fantastisk til å ordne opp, sto på for fullt både sent og tidlig. Jeg husker at det hendte at hun kom inn fra fjøset med mjølka mens vi lå ennå, og hun presterte å dra både separator og kinna samtidig mens hun sang – hun sang så mye. Ofte når jeg hører gamle viser og melodier så har jeg hørt dem i forna tider – mor sang dem.

Jeg kan ikke huske annet enn at vi alltid var brukbart kledd, og lærstøvlene våre ble jevnlig smurt av far med heimelaget smurning, smeltet talg og heimebrent tjære. De var varme og gode da vi tok dem på – han holdt skoa over ovnen for å få smurningen til å trekke godt inn. Jeg var over åtte år da jeg begynte på skolen, jeg ventet på Gudrun så vi kunne begynne samtidig – i 1926. Vi hadde knapt sett en blyant da, men lærte fort å bli dus med skolen og vår eminente lærerinne, frøken Holdhus, som oftest begynte dagen med 'I Østen stiger solen opp', til musikk fra et knirkende lite orgel.

Vår skoleveg var ca. 2,5 km gjennom skogen. Iblant om vinteren måtte vi vasse i snø til langt opp på leggen og fikk da ta skoene av og sette dem borte ved ovnen i skolestua til tork. Jeg husker at etter et større snøfall gikk vi rett fram over en ås i stedet for å gå svingen rundt, og der ble det gått i alle år etterpå. Nå i 1995 er hele vegen borte.

Vi ble flyttet ned i 3. klasse og fikk Trygve Stokke som lærer. Han var en flink og streng lærer som prioriterte de som hadde gode evner, tror jeg. Etter to år i 3. klasse ble vi flyttet til 4. klasse hvor vi gikk i tre år og begynte siste året med undervisning som ikke hørte det vanlige pensum til. Deriblant fikk vi så vidt begynne å regne med tre ukjente, X, Y og Z, men så var det vel en av elevenes foreldre som klaget over at Stokke drev oss for hardt, og da var det stopp. Han var sinna da han fortalte dette i klassen. Siste året ble kjedelig. Jeg var mye heime med Stokkes samtykke. Jeg var stor og kraftig og tok vare på årets kornavling bl.a. så far fikk være borte på byggeoppdrag med en låve i Kyrkskogen. Vi fikk fem år med Stokke. Han flyttet fra Brødbøl da vi var ferdige med folkeskolen. Trygve Stokke var bror til Bernhard som er nevnt først i dette skriv, og som senere skrev flere bøker, bl.a. 'I natt rømmer vi' og 'Blant olme okser'.

Solvin slik stedet så ut da Gussi bodde der.

Portrettet

I numrene framover skal vi her i bladet forsøke å ta med omtale av folk på Austmarka med litt spesiell historikk. Det er helst i forbindelse med jubileumsomtaler i lokalavisene vi finner dette, og vi starter med en 80-åring som sto omtalt i Hedemarkens Amtstidende 21/6 1932:

Ole Guttormsen Svartbækken er født på plassen Ampian på Austmarka den 22. juni 1852. Ole Bækken som er hans daglige navn, er opvokset under trange forhold. Han forteller selv at han minnes godt barkebrød, men har ikke selv spist det. Derimot har han kjøpt lettkorn og skar rughalm til hakkelse og malte dette sammen til mel. Formalingen blev dårlig i de små bekkerverners tid. Han forteller at man kokte grøt av det, og at det stakk såer og halmstubb opp av grøtfatet. Der manglet ofte mat i huset, og han var svært glad for å få en velling kokt av karvekål eller syre med litt mel.

Svartbækken begynte som tjenestegutt for 4 daler året samt et par fotstøvler, hvis skaffer han måtte holde sig selv. Alle steder var han godt likt, hårdfør og arbeidssom som han var. Senere var han tømmerhugger, bl. a. i Østerdalen og i Dalarna i Sverige. En tid var han også arbeidsformann ved forskjellige veianlegg.

I 1876 overtok han Svartbækken, som han drev op til et mønsterbruk. Han solgte i 1916. ved siden av sitt gårdsbruk var han i 21 år veivokter, med en begynnerlønn av 75 kroner om året, stigende helt til 300 kroner. Han drev også som slakter, og der finnes vel neppe et hus der i bygden, hvor ikke Bækkern har vært slakter. Flere tusen dyr har måtte late sitt liv for hans kniv. Videre har han vært meget benyttet som – dyrlæge. Var et dyr dårlig, blev der straks sendt bud efter ham. Det var vanskelig dengen å få fatt på dyrlæge. I 9 år var han medlem av Vinger herredsstyre og formannskap og har for øvrig innehatt de fleste av tillitshverv, som en bygd kan betro en borger. Han er livsvarig medlem av bygdens skytterlag.

Nu lever han i en liten stue av sine opsparede midler, og fører et meget gjestfritt hus, hvor venner fra by og bygd samles hos ham og med interesse hører hans fortellinger om gamle dager. Han er en ivrig avislæser og er nærmest frisinnet venstre. Det blir sikkert en stor dag

for ham, når hans sambygdinger samles om ham på 80-årsdagen i Austmarka skytterhus. G.A.

Ole Svartbekken sammen med damer. Fra venstre Karen Gran, kona Olea, og dama til høyre er ukjent.

Soikkainen Fagernes og Porkka slektsforening

Oppsummering etter nedleggingen av Porkka slektsforening

Av Roar Varildengen

Porkka slektsforening ble startet 18.8 1985 og lagt ned 19.9 2009. Foreningen hadde rundt år 2000 ca. 75 medlemmer i Sverige, ca. 100 medlemmer i Norge, ca. 50 tilsluttede i Finland, USA og Canada. Det oppsto etter hvert forskjellige teorier om hvor Porkka-slekten kom fra. 1) Ifølge en teori med liten dokumentasjon skal navnet Porkka, for denne forening, ha oppstått ved at en geværsmid fra Vallonia i Belgia med navnet Burk havnet i den svenske armén. Da han så fulgte den svenske armén over til Finland, skal hans navn ha tilpasset til finsk stavings- og uttalelsesregler og blitt til Porkka.

2) Forskningen rundt de eldste deler av slekten byr på en del usikkerheter. Bürk, Burk og Porkka forekommer på flere steder. Våre

finske medlemmer virker i stor grad å komme fra en slekt med røtter i traktene ved Viborg, fra et sted kalt Porkkala. Det finnes også en øy utenfor Helsingfors som heter Porkkala. Ifølge ubekreftede opplysninger skulle Burk/Porkka ha hamnet der for senere å ha flyttet til Østerbotten, til stedet Siikajoki.

3) Det viste seg at Fagernes ikke var av slekten Porkka, men av slekten Soikkainen. Da mange norske medlemmer hadde aner tilbake til Johan Pedersen Fagernes ble dette også en del av grunnlaget for å legge ned foreningen. Ved stiftelsen var også Johan Pedersen på Fagernes satt opp som en del av Porkka slekten. Dette ble basert på Rudolf Bråten sine beskrivelser, og vi finner også det omtalt i Vinger bygdebok III fra 1978. Vi konkluderte med at slektsgranskingen ikke var kvalitetssikret godt nok i forhold til Johan Fagernes og Porkka.

Disse uavklarte forhold ble til slutt grunnlaget for nedlegging av Porkka slektsforening.

Porkka slektsforening var godt organisert med styre, årsmøter og egne vedtekter. Det var en svensk/ norsk forening med et valgt styre fra begge land med felles leder med regnskap for hvert land.

Det ble gjennomført årsmøter hvert annet år og styremøter hvert år. Det ble også gjennomført en del turer hvor alle medlemmer ble invitert til å delta. Det var et godt fellesskap i foreningen.

Innen slektsgranskingen så man etter hvert behovet for dokumentasjon av kilder for framlagte teorier om opprinnelsen til Porkkaslekten og ikke minst dokumentasjon av Fagernesslekten tilknytning til Porkkaslekten. Det ble satt i gang undersøkelser i arkiver og undersøkelser av tidligere kildebruk uten at det kom fram ny kildedokumentasjon. Det kom også et innspill fra slektsforsker Finn Sollien som hadde vært med lenge i foreningen og styret. Slektsforsker Jan Myrvold med artikkel i Slækt og Slekt nr. 2 2003 sin gjennomgang av temaet. Etter en del gjennomgang i styret kom det forslag om å nedlegge foreningen. Vedtektene ble brukt og nødvendige årsmøter ble gjennomført og foreningen ble nedlagt på avsluttende møte 19.9 2009 på Austmarka.

Vedtak fra avslutningsmøtet:

Det var beklagelig at en så stor slektsforening ble nedlagt. Det var to hovedgrunner til dette. For få medlemmer hadde hatt slektsforskningsinteresser. Det andre var at slekten på Fagernes ikke var av slekten Porkka. Dermed var grunnlaget for foreningen falt bort.

Hva kan gjøres videre:

Ifølge vedtak på møtet skulle arkivet leveres til Solør Vermlands Finnkulturforening med overskudd som skulle anvendes til forskning og en forskningsrapport om Porkkaslekten fram til og med 1850.

Arkivmaterialet bør leveres til Solør Vermland Finnkulturcentrum i Torsby.

Det bør gjøres innspill til Austmarka historielag:

En prosjektgruppe under Austmarka historielag som samarbeider med skogfinsk forskning som spesielt tar for seg slekten Soikkainen og Fagernes.

Det bør være av stor interesse innen slektsforskning i det skogfinske miljøet å arbeide videre med forskning på skogfinske slekter. Viser til:

Prosjektet Skogsfinska släktnamn i Skandinavien

Kunskapen om skogsfinska släktnamn utgör ett grundmaterial för kännedomen om den skogsfinska kolonisationen i Skandinavien.

Vår förhoppning är att detta arbete kan uppmuntra till fortsatt och fördjupad forskning om skogsfinnarna, såväl bland yrkesforskare som bland fritidsforskare i Finland och Skandinavien.

Tillegg fra Jan Myrvold:

Jeg kan legge til at Solør-Värmland Finnkulturforening har finansiert yDNA-tester av tre menn med ren mannslinje til Lars Klemetsson og Erik Klemetsson Porkka og tre menn med mannslinje til Johan på Fagernes. Testene viser at de med mannslinje til Porkka har samme y-kromosom, og at de som har mannslinje til Soikkainen har et helt annet y-kromosom. Testene viser også at Soikkainen og Porkka er to helt forskjellige slekter. Soikkainenlinjene har dessuten match på folk med Soikkainen-navnet i Finland.

Halden 13. juni 2022

Roar Varildengen

Leder av Porkka slektsforening (2002-2009)

KULTUR FESTIVAL'22

Helgen 23. til 25. september

Forfattermøte
Konsert
Samfunnshuset

Pizza'n
Alle rettigheter
Underholdning

Festivalkontor
Marsj-registrering
Atelier Austmarka

Salgsboder/tundag
Badstue-bad
Bygdetunet

www.kul-tur-festival.no

KONGSVINGER
KOMMUNE

Støtta av Kulturrådet
Norsk kulturfond

Nytt fra Norsk Skogfinsk Museum

Av Anders Jan Larsson, styreleder NSM

Da dette er ei ny spalte i medlemsbladet vårt nevnes først litt om NSM: NSM ble opprettet i 2005 som en stiftelse. Stifterne er Finnetunet Museum (opprettet 1942), Gruetunet Museum (1942), Austmarka Historielag (1977) og Åsnes Finnskog Historielag (1990).

NSMs to hovedoppgaver er å forvalte/ivareta egne og stifternes eiendeler, samt å være det nasjonale museet i Norge for skogfennene. Stifterne og NSM har veldig store samlinger, men kun fem årsverk. Det er derfor store utfordringer mht. å prioritere riktig.

I 2017 utlyste NSM en åpen arkitektkonkurranse. Det kom inn 203 utkast fra 17 land, noe som så langt er Norges fjerde største i oppslutning!

NSM har i flere tiår kjempet for at staten skulle gi midler til en museumsbygning. Endelig, i 2021 skjedde det ved bevilgning av planleggingsmidler, til sammen 11 mill. for 2021 og 2022. Resten, 95,5 mill. kr er bebudet. Museumsbygningen skal ligge i Svullrya sentrum. Detaljplanlegging av museumsbygningen har pågått siden vinteren 2020/21. Det er nedsatt ei overordnet styringsgruppe for plan-/byggeprosjektet, med deltakelse av ordførerne i Grue, Kongsvinger og Åsnes, samt fra NSM og Anno museum.

Etter en åpen konkurranse ble prosjektleder engasjert sommeren 2021 (fra Prosjektråd Innlandet AS, Kongsvinger; Uno H. Sætheråsen). Delprosjektleder for utstilling, Suzanne Palmquist, ble engasjert høsten 2021. Nylig er også sju rådgivere på ulike fagområder engasjert for en kort periode. Disse skal bidra i planleggingen fram mot anbudsutlysning på senhøsten 2022. Byggestart er planlagt vinteren 2023 og åpningen er planlagt til sommeren 2024.

Hva betyr dette for Austmarka Historielag? Bl.a. vil AHL bli representert i planleggingen av den faste utstillingen og vil bli synlig i utstillingen.

Austmarka-nytt

- for 50 år siden

Hyttetomter i Møkeråsen. Fylkesmannen har gitt klarsignal for å bygge 39 hytter i nordvestre del av Møkeråsen mot Møkeren. Trond Nilsen er eier av området, og det administreres av Ottar Holseter på vegne av Glommen Skogeierforening.

Glåmdalen, 7/10 1972.

80-årig skogsarbeider. Marius Mengåen holder fortsatt på som tømmerhogger og er med sønnen Martin og hogger i Fensjøberget på Hokåsskogen. Han er også en aktiv jeger og fisker i tillegg til at han deltar i stellet av gården.

Glåmdalen, 18/11 1972.

- for 75 år siden

Henry Tangen, Kongsvinger Idrettslags gode orienteringsløper, er oppsatt som reserve på det norske landslaget i kampen mot Sverige og Finland. (Henry er bosatt på Austmarka, red. anm.)

Glåmdalen, 27/9 1947.

- og for 100 år siden.

Valglister til kommunevalget for Østmarken valgsgn.

Bondelagets liste: 1. M. Holm, 2. Chr. Grasli, 3. Ivar Taubøll, 4. Lauritz S. Haakerud, 5. Hans H. Skullerud, 6. M. Torp, 7. Peder Varildbakken, 8. Erik Tangen.

Venstres liste: 1. Oscar Skarnes, 2. H. C. Larsmon, 3. Hans Narvestad, 4. A. O. Hustveit, 5. Mathias Viker, 6. Johan O. Varildskogberget, 7. Lauritz O. Svartberget, 8. Karl Fagernes.

Bøndernes og Smaabrukernes liste: 1. Oluf Utgaard, 2. Oluf Utgaard, 3. Iver Kjellerhullet, 4. Alb. Skoglund, 5. Ole A. Tangen, 6. Martin Fløtberget, 7. Jørgen Gylterudlien, 8. Sigv. J. Westby.

Arbeiderpartiets liste: 1. Ole K. Halteigen, 2. Kasper Husmo, 3. Simen Berg, 4. Albert Skarnes, 5. Adolf Lindberg, 6. Hans Solbergseter, 7. Oscar A. Vestby, 8. Hartvig Haget.

Hedemarkens Amtstidende, 3/10 1922.

Lune finnskoghistorier

To historier fra Ottar Hammer:

Ole Gylterud bodde i ei lita stue ved vannrøret som forsynte Brødbølfoss kraftverk med vatten. Dette røret var på den tida aldri helt tett, det sildret og rant vann stadig. Ole var en morsom mann, og han manglet aldri svar på det han ble spurt om. Så var det en mann som spurte hvor Ole tok vatten fra. Ole svarte da at han hadde springvann. Når bøtta var tom, sprang Ole til røret etter ei ny bøtte.

Så var det ei julhelg det var veldig kaldt. Ole sto og saget ved. Da fikk han se en rikgubbe komme kjørende med hest og sluffe. Han hadde ulveskinnspl på og var godt rustet for kulde. Da Ole fikk se gubben komme kjørende, kastet han av seg alle klærne på overkroppen og saget ved ufortrødent videre. Gubben som kom kjørende, stoppet opp og hilste. Ole stoppet også opp med vedsagingen og sa følgende: – Det har vært litt kaldere nå! Gubben slo på hesten og kjørte for fullt videre. Han var sikker på at Ole var splitter gal. Ole fikk seg en god latter etterpå, og han sa følgende: – Jeg har aldri vært så glad som da gubben reiste, jeg holdt på å fryse i hjel!

Noen dager etter at Ola Berg hadde giftet seg fikk han besøk av en livsforsikringsagent. Agenten gratulerte med giftermålet og begynte så med forretningspratet.

– Ja, herr Berg, nå da De har fått kone, må De vel også tegne en livspolise.

– Nei, det trur jeg da ikke er nødvendig, dro Ola på det – så farlig er hun da ikke.

(Finnbygden nr. 1 1956)

Knut Haugen var og pilket i Holmevika ei god stund etter påske. Det var mye sørpe i vika, men under sørpa var det ennå tjukk is. Det kom også en annen pilker utpå isen. – Dette blir sein vår, sa mannen. – I år skar du jaggu se at øbbør'n leiker under isen!

– Je har nå aldri sett at øbbør'n har leike oppå isen, svarte Knut.

Utgiver: Austmarka Historielag
Organisasjonsnummer: 971 291 443
E-post: post@austmarkahistorielag.no
Hjemmeside: www.austmarkahistorielag.no
Styreleder John Martin Øverby, tel. 414 29 139,
epost j-m-oeve@online.no
Kasserer Rolf Amundsen, tel. 993 95 700,
epost rolf1.amundsen@gmail.com
Medlemskap koster 200 kr/år
Betales til: Austmarka Historielag,
Postboks 38, 2227 Austmarka. Gir.nr. 1840.16.29625

Hvis du har flyttet eller skal flytte, vil redaksjonen gjerne ha beskjed.

Redaksjon:

Åge Sørmoen (ansv. red.), tlf. 917 02 455, asormoen@online.no
Knut Sørby, tlf. 402 38 820, knutoslo@gmail.com
Kai Roger Lindberget, tlf. 994 27 830, kairoger.lindberget@gmail.com
Stoff til neste nummer må leveres innen 15. november

Trykt hos Vinger og Glåmdal Trykkeri as, Kongsvinger
Opplag: 900